

**CENTRALNA
KOMISJA
EGZAMINACYJNA**

**EGZAMIN MATURALNY
W ROKU SZKOLNYM 2014/2015**

**FORMUŁA OD 2015
(„NOWA MATURA”)**

**JĘZYK ROSYJSKI
POZIOM PODSTAWOWY**

**ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ
ARKUSZ MJR-P1**

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

MAJ 2015

Rozumienie ze sluchu

Zadanie 1.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	1.1.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	F
	1.2.		F
	1.3.		P
	1.4.		P
	1.5.		F

Zadanie 2.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	2.1.	2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	D
	2.2.		A
	2.6.	2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	E
	2.4.	2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	B

Zadanie 3.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	3.1.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
	3.2.	2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	A
	3.3.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
	3.4.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
	3.5.		C
	3.6.	2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	B

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	4.1.	3.2. Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	B
	4.2.		F
	4.3.		C
	4.4.		E

Zadanie 5.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	5.1.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
	5.2.	3.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	A
	5.3.	3.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	C

Zadanie 6.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	6.1.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
	6.2.		D
	6.3.		C
	6.4.		B
	6.5.	3.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	C

Zadanie 7.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	7.1.	3.6. Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	D
	7.2.		E
	7.3.		B

Znajomość środków językowych

Zadanie 8.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	8.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	C
	8.2.		B
	8.3.		B
	8.4.		A
	8.5.		A

Zadanie 9.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	9.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	B
	9.2.		A
	9.3.		A
	9.4.		B
	9.5.		C

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Do tej pory dzieliliś(-aś) pokój z bratem/siostrą, a teraz mieszkasz sam/sama. W e-mailu do kolegi z Rosji:

- napisz, co spowodowało tę zmianę
- przedstaw zalety posiadania własnego pokoju
- opisz, jak zamierzasz urządzić pokój
- wyjaśnij, skąd weźmiesz pieniądze na urządzenie pokoju.

Wymagania ogólne

- I. *Znajomość środków językowych.*
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- III. *Tworzenie wypowiedzi.*
Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi [...] pisemne.
- IV. *Reagowanie na wypowiedzi.*
Zdający [...] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej [...] pisemnie.

Wymagania szczegółowe

1. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].*
- 5.5. *Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.*
- 5.7. *Zdający przedstawia zalety [...] różnych rozwiązań i poglądów.*
- 5.8. *Zdający opisuje [...] marzenia, [...] i plany na przyszłość.*
- 5.10. *Zdający wyraża pewność, przepuszczenie [...] dotyczące zdarzeń z [...] teraźniejszości i przyszłości.*
- 7.2. *Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.*

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	4 p.	4 p.	3 p.	2 p.	2 p.
3		3 p.	3 p.	2 p.	1 p.
2			2 p.	1 p.	1 p.
1				1 p.	0 p.
0					0 p.

Dla przykładu, za wypowiedź zdającego, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania treści

- W ocenie treści egzaminator kieruje się:
 - nadrzędnymi ustaleniami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–18 poniżej oraz przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
 - w przypadku wątpliwości, rozważeniem następujących kwestii:
 - w jakim stopniu jako czytelnik czuje się poinformowany w zakresie kluczowego elementu danego podpunktu z polecenia?
 - w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt?, np. za pomocą ilu zdań i jakich?, za pomocą ilu czasowników/określników?, jak złożona jest wypowiedź?, jak wiele szczegółów przekazuje? itp.
- Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do podpunktu polecenia, jeśli
 - nie realizuje tego podpunktu
 - realizuje go w sposób niekomunikatywny.
- Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
 - realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu, np.
 - napisz, co spowodowało tę zmianę**
Моя сестра сняла квартиру. (jedno odniesienie)
 - rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację, np.
Моя сестра сняла однокомнатную квартиру. (dwa odniesienia)
- Należy uznać, że zdający **rozwinął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić
 - przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia, np.
Моя сестра поступила в институт, сняла квартиру и переехала.
 - jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia, np.
Моя сестра сняла однокомнатную квартиру недалеко от института. (informacja o przyczynie zmiany rozbudowana o dwie dodatkowe informacje: rodzaj mieszkania i miejsce)
Моя сестра неделю назад сняла квартиру с подругой. (informacja o przyczynie zmiany rozbudowana jest o czas i informację o koleżance)

5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:
 - a. jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
 - b. jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
 - c. jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
 - d. jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, należy uznać, że rozwinął wypowiedź.
6. Wyrażenia takie jak np. *снять квартиру; поступить в институт* są traktowane jako jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.
7. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy wyrażen synonimicznych lub wzajemnie wykluczających się słów/wyrażen, lub przy pomocy równorzędnych słów odnoszących się do jednego aspektu, jest traktowana jako jedno odniesienie, np.
 - **napisz, co spowodowało tę zmianę**
Мой брат вступил в брак и женился.
 - **przedstaw zalety posiadania własnego pokoju**
Я могу быть зависимой и самостоятельной.
8. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy co najmniej trzech słów/wyrażen odnoszących się do różnych aspektów, jest uznawana za podpunkt rozwinięty, np.
 - **przedstaw zalety posiadania własnego pokoju**
Я могу танцевать, петь и слушать музыку.
9. Zaimki oraz pospolite modyfikatory występujące przed przymiotnikiem lub przysłówkiem (np. *bardzo, dość, trochę*) nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
10. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienia do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.
 - **opisz, jak zamierzasz urządzić pokój**
На стену повешу плакат Иванова. (nazwisko nie rozwija wypowiedzi)
11. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
12. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia.
 - **przedstaw zalety posiadania własnego pokoju**
 - **opisz, jak zamierzasz urządzić pokój**
Я поставлю мебель, как хочу. (realizacja tylko jednego z dwóch powyższych podpunktów)
13. Dopuszczalna jest sytuacja, w której zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź poprzez odpowiadanie na te pytania bez przywoływania wszystkich elementów z polecenia (= wprowadzenie oraz 4 podpunkty). Wypowiedź taka nosi cechy interakcji w formie pisemnej. Taka realizacja polecenia nie prowadzi do obniżenia punktacji za treść; może natomiast skutkować obniżeniem punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
To, że zdający nie musi przywoływać wszystkich elementów z polecenia nie oznacza, że może pominąć kluczowe elementy tego podpunktu, np. realizując podpunkt o urządzeniu pokoju zdający pisze: *Шкаф, стол и кровать.* – taka odpowiedź nie jest akceptowana.

14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, taki że budzi wątpliwości, wówczas wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że ta informacja dotyczy danego podpunktu i jest logicznie uzasadniona.
15. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalnej i/lub gramatycznej, taka wypowiedź kwalifikowana jest na poziom niższy (podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego zdający tylko odniósł się, a podpunkt, do którego zdający odniósł się, jako podpunkt nieujęty), np.
- **opisz, jak zamierzasz urządzić pokój**
Хочу положить на подлогу диван. (podpunkt nieujęty w pracy; komunikacja zaburzona)
Я повесить большой телевизор на стену. (podpunkt nieujęty w pracy, zdający realizując polecenie używa bezokolicznika bez podania właściwego okolicznika czasu i w pracy nie ma żadnego odniesienia sytuującego dane wydarzenie w czasie wymaganym do realizacji danego podpunktu)
Я повесить большой телевизор на стену, но потом. (podpunkt, do którego zdający odniósł się; zdający realizując polecenie używa bezokolicznika, ale *но потом* sytuuje dane wydarzenie w czasie wymaganym do realizacji danego podpunktu)
16. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. Nie wiem, kiedy... / Nie wiem, co... / Nie wiem, dlaczego..., jeśli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej.
- **napisz, co spowodowało tę zmianę**
Я не знаю, почему я живу один. (nie odniósł się)
17. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim, uznaje się realizację podpunktu polecenia za niekomunikatywną, np.
- **wyjaśnij, skąd weźmiesz pieniądze na urządzenie pokoju**
Я думаю, что пожычу деньги у дядкув. (nie odniósł się)
18. Jeżeli zdający używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści, np.
- **opisz, jak zamierzasz urządzić pokój**
Я хочу купить duże кресло. (odniósł się)

Zadanie 10.

Do tej pory dzielili(-aś) pokój z bratem/siostrą, a teraz mieszkasz sam/sama. W e-mailu do kolegi z Rosji:

- napisz, co spowodowało tę zmianę
- przedstaw zalety posiadania własnego pokoju
- opisz, jak zamierzasz urządzić pokój
- wyjaśnij, skąd weźmiesz pieniądze na urządzenie pokoju.

Привет, Андрей!

Представляешь, у меня теперь есть своя комната, и она принадлежит только мне!

• napisz, co spowodowało tę zmianę		
7.2. Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.		
Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do powodu/przyczyny zmiany, np.: • wskazuje co najmniej jeden powód, który spowodował, że mieszka teraz sam(-a), np. <i>Брат купил квартиру. / Я снял комнату. / Я хочу стать самостоятельным.</i> – należy uznać wyjaśnienia, gdy piszący pozostał sam w pokoju lub gdy sam się wyprowadził.		
nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Это важное изменение в моей жизни. Это произошло месяц назад. Я купил.	Сестра переехала. Мой брат женился. Я купил квартиру.	Сестра нашла работу и уехала за границу. Мой брат женился, и теперь живёт со своей молодой женой.

• przedstaw zalety posiadania własnego pokoju		
5.7. Zdający przedstawia zalety [...] różnych rozwiązań i poglądów. 5.5. Zdający wyraża [...] swoje opinie, poglądy [...].		
Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do co najmniej jednej zalety posiadania własnego pokoju/mieszkania, np.: • informuje o korzyściach dla siebie wynikających z posiadania własnego pokoju, np. <i>Я могу читать вслух. LUB</i> • informuje o ogólnych korzyściach wynikających z posiadania własnego pokoju, np. <i>Человек имеет возможность побыть один. LUB</i> • informuje o korzyściach dla osób trzecich, wynikających z posiadania przez piszącego własnego pokoju, np. <i>Друзьям будет где встретиться.</i> Zaletą mogą być: – czynność, np. <i>Теперь могу слушать громко музыку.</i> – wygląd pokoju (z kontekstu musi wynikać, że to jest zaleta lub zaszła <u>pozytywna</u> zmiana), np. <i>У меня теперь огромная комната/квартира. / У меня меньше мебели и больше места.</i> – emocje, np. <i>Я стала спокойной, не нервничаю.</i> – negatywna dla odbiorcy informacja, np. <i>Я могу в кроссовках прыгать на кровати.</i> – zmiany w osobowości/charakterze piszącego, np. <i>Я стану более самостоятельным.</i>		
nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Очень хорошо иметь свою комнату! У меня маленькая комната.	У меня теперь много места. У меня была маленькая комната, а теперь большая. Я стану экономным.	У меня теперь много свободного места в шкафу и больше книжных полок. В своей комнате можно делать всё, что хочется, и не думать, понравится ли это брату или сестре. Прежде всего я наконец-то стану взрослым, самостоятельным и экономным человеком.

- **opisz, jak zamierzasz urządzić pokój**

5.8. Zdający opisuje [...] marzenia, [...] i plany na przyszłość.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający **odnosi się** do co najmniej jednego zamiaru urządzenia pokoju, czyli:

- opisuje, jak mają wyglądać ściany, meble itp, np. *В моей комнате будут голубые стены/новые кресла. LUB*
- opisuje, jak będą rozstawione meble, np. *У окна я поставлю стол. LUB*
- informuje, co zamierza kupić do pokoju, np. *Я хочу купить лампу. LUB*
- opisuje pokój w czasie przyszłym, używając przymiotników typu: уютный, современный, светлый, np. *Моя комната будет просторная. LUB*
- opisuje pokój w czasie teraźniejszym, wskazując na to, że jest to marzenie lub wizja piszącego, np. *Я вижу это так: в центре лежит ковёр.*

Jeżeli zdający **opisuje** pokój w czasie teraźniejszym, przeszłym lub używa bezokolicznika bez podania właściwego okolicznika czasu i w pracy nie ma żadnego odniesienia sytuującego daną czynność/wydarzenie w czasie wymaganym do realizacji danego podpunktu, podpunkt ten traktuje się jako nieujęty w pracy, np.

Я купит большой шкаф и поставит в угол. ALE

Завтра я купит большой шкаф и поставит в угол. (Jest odniesienie do czasu przyszłego – wypowiedź jest kwalifikowana na poziom niższy – odniósł się)

Akceptuje się odpowiedź, gdy osoby trzecie pomagają w urządzeniu pokoju, np. *Друзья покрасят стены.*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Моя комната современная. В моей комнате стояла кровать. На стене висит плакат.	Моя комната будет современная. Мама купит мне кровать. На стену я повешу плакат.	Моя комната будет современная: чёрные стены, белый пол. Мама купила мне кровать, и я поставлю её справа у окна. На стену я повешу плакат с моей любимой группой.

• wyjaśnij, skąd weźmiesz pieniądze na urządzenie pokoju		
7.2. Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia. 5.10. Zdający wyraża pewność, przypuszczenie [...] dotyczące zdarzeń z [...] teraźniejszości i przyszłości.		
Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do co najmniej jednej możliwości zdobycia pieniędzy, czyli: • podaje miejsce, np. <i>Деньги возьму в банке. LUB</i> • podaje osobę/osoby, np. <i>Мне деньги дадут родители. LUB</i> • podaje czynność, np. <i>Я зарабатую деньги.</i> Zdający nie musi dla realizacji tego podpunktu polecenia używać czasu przyszłego. Akceptuje się odpowiedzi, w których zdający pisze, że już ma pieniądze na urządzenie pokoju lub je zarobił/dostał w przeszłości, np. <i>Деньги на ремонт лежат в банке. / Родители подарили мне деньги.</i>		
nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
У меня нет денег. Я потрачу много денег на ремонт своей новой комнаты.	У меня нет денег, но я их зарабатую. Родители мне помогут с деньгами.	У меня нет денег, но я их зарабатую в пиццерии моего дяди. Я уже разговаривал с родителями, и они сказали, что дадут мне деньги на мебель.

Przykłady podane w powyższych tabelach zaczerpnięto z prac zdających.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

2 p.	wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Dodatkowe uwagi dotyczące spójności

1. W ocenie spójności należy rozważyć poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie należy jednak bezpośrednio przeliczać liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.
2. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
 - braku połączenia tekstu piszącego z podanym początkiem
 - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
 - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
 - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst
 - poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych
 - braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację danego podpunktu).
3. Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
4. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
5. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
6. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
7. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może

w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.

8. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
9. Słowa napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
10. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy językowe.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

2 p.	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 p.	ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 p.	bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe

1. Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych, ujętych w zakresie struktur w *Informatorze*, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej na poziomie B1.
2. Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.

- **napisz, co spowodowało tę zmianę**

Я жил в одной квартире, а теперь в другой.

Я переехал на новую квартиру. – zawiera „precyzyjne sformułowania”

- **przedstaw zalety posiadania własnego pokoju**

Когда у тебя комната, ты можешь делать всё.

Если у тебя есть своя комната, то ты можешь делать всё, что хочешь. – zawiera „precyzyjne sformułowania”

- **wyjaśnij, skąd weźmiesz pieniądze na urządzenie pokoju**

Я имею деньги в банке.

У меня есть сбережения в банке. – zawiera „precyzyjne sformułowania”

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 p.	• brak błędów• nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 p.	• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację• bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 p.	• liczne błędy często zakłócające komunikację• bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Sposób oznaczania błędów

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego, stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

rodzaj błędu	sposób oznaczania	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	Słońce <u>gżeje</u> .
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce <u>gzać</u> w lecie.
błędy w spójności/logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę, <u>bo była gorąco</u> .

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.

Usterki w spójności i logice występujące między akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest
 - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
6. Jeżeli wypowiedź zawiera 60 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
7. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
8. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *фильм, группа*, np. *серуал „М jak miłość”*, *книга „Świat Dysku”*.

Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *Я читаю Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
9. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli słowo *Бруднопис* przekreślono i obok zostało napisane *Чыстопис*.
10. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *цяг далшы в бруднописе* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia słów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są słowa oddzielone spacją, np. *на озере* (2 słowa), *в большом городе* (3 słowa), 1789 (1 słowo), 10.01.2015 (1 słowo), *10 января 2015* (3 słowa).
2. Jako jeden wyraz liczone są
 - słowa łączone dywizem, np. *из-за, Санкт-Петербург, по-моему*
 - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. МГУ, СПИД
 - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. *XX* = 1 słowo, *XX век* = 2 słowa.
4. Podpis *XYZ* nie jest uwzględniany w liczbie słów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie słów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki”).
6. Uwzględnia się w liczbie słów wyrazy w języku innym niż język egzaminu, np. *Я читаю Нове Horyzonty.* – 4 słowa.